

G-Capital Market

עמדת סגל רשות ניירות ערך – השפעות משבר הקורונה על הגילוי והדיווח הכספי הנכלל בדוח רבעון ראשון 2020

ביום 11 במאי 2020 פרסמה רשות ניירות ערך עמדת סגל חשבונאית 7-99 בדבר השפעות משבר הקורונה על הגילוי והדיווח הכספי הנכלל בדוחות הכספיים לרבעון הראשון של שנת 2020.

עניינה של עמדת הסגל במתן דגשים באשר לגילוי הנדרש במסגרת הדוח העיתי לרבעון ראשון לשנת 2020 ולדוחות העתיים העוקבים, בקשר להשלכות משבר הקורונה. עמדה זו כוללת דגשים הנוגעים לגילויים הנדרשים במסגרת דוח הדירקטוריון בהתאם להוראות תקנות הדוחות¹, דגשים לגילויים הנדרשים במסגרת הדוחות הכספיים בהתאם להוראות תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים (IFRS) ודגשים בקשר עם אפקטיביות הבקרה הפנימית ועבודת רואה החשבון המבקר. במסגרת מסמך זה נסקור בתמצית את עמדת הרשות, תוך התמקדות בסוגיות הגילוי בדוח הדירקטוריון.

כללי

- בעמדה הודגש כי לא ניתן להגדיר מודל גילוי אחיד בנוגע להערכת השלכות המשבר על התאגידים המדווחים והתאגידים נדרשים לכלול את הגילוי וליישם טיפול חשבונאי בדוחותיהם הכספיים בהתאם לנסיבות הספציפיות שלהם בסביבה הכלכלית הנוכחית.
- עוד הודגש כי יש להקפיד על מתן גילוי מפורט, על אף שהדוחות הרבעוניים תמציתיים באופיים, שיאפשר למשקיעים להעריך את השלכות משבר הקורונה על פעילות התאגיד בצורה מיטבית.
- הובהר כי הסברים איכותיים וכמותיים הנם בעלי חשיבות רבה למשקיעים לשם הבנת חוזקה ועמידותה של הפעילות העסקית של התאגיד בנסיבות הקיימות, ולפיכך על התאגיד לבצע הערכות ואומדנים באשר להשפעת משבר הקורונה על עסקי התאגיד בפרט ועל הכלכלה העולמית והמקומית בכלל ובהתאם לכלול גילוי מתאים, וליישם טיפול חשבונאי בהתאם לתקני ה-IFRS, לפי מיטב הבנתו והערכתו על בסיס המידע הקיים, תוך פירוט הנחות המפתח ושיקולי הדעת המהותיים שהפעיל אשר עומדים בבסיס הגילוי והטיפול החשבונאי, לרבות תחת תרחישים שונים והכללת ניתוחי רגישות במקרים המתאימים לפי העניין והצורך. בהקשר זה, במקרים המתאימים תאגיד רשאי לעשות שימוש בהגנה שנקבעה לעניין זה בחוק ניירות ערך באשר למידע צופה פני עתיד.

דגשים בנוגע לגילוי הנכלל בדוח הדירקטוריון

גילוי להשלכות המשבר על תוצאות הפעילות בתקופת הדיווח ולאחריה, לרבות סיכונים וחשיפות:

- במסגרת הסברי הדירקטוריון יש לכלול גילוי להשלכות משבר הקורונה, לרבות השלכות משתקפות בנתונים הכספיים בהתאם לדוחות הכספיים לתקופת הדיווח וכאלה שטרם משתקפות בהם, ולרבות אומדן כמותי של השלכות אלה.
- יש להתייחס גם להשפעות המהותיות ולהתפתחויות שאירעו בתקופה זו עד סמוך למועד פרסום הדוח².
- הגילוי צריך לכלול לכל הפחות את האמור להלן:

- **מגמות, סיכונים וחשיפות מהותיים** – תיאור וניתוח המגמות החשובות, הסיכונים והחשיפות המהותיים שנוצרו לתאגיד בשל השלכות משבר הקורונה והאופן שבו החברה מתמודדת עימם, לרבות השלכות על הפעילות העסקית היומיומית, ועל הסיכונים שנוצרו לתאגיד כתלות בענף בו פועל, באזור הפעילות ובנסיבות.
- **השפעות ספציפיות** – גילוי על ההשפעות הספציפיות של המשבר על תוצאות הפעילות של התאגיד, לרבות על ההכנסות, העלויות המשתנות, העלויות הקבועות, ורווחיות התאגיד, והפעולות שנקטו בנושא. סגל הרשות מבהיר כי יש לכמת ככל הניתן השפעות אלה, ולשקול לכלול ניתוחי רגישות לפרמטרים המרכזיים המשפיעים על כך.
- **ניתוח מדדים** – ניתוח המדדים התפעוליים והכמותיים (KPI's) העיקריים שהנהלה עושה בהם שימוש לצורך הערכת השפעת המשבר על הביצועים והיעדים התפעוליים של התאגיד ושל כל מגזר פעילות שהושפע מהותית מהמשבר. כמו כן, הובהר כי יש לכלול ניתוח השפעות המשבר על מדדי NON-GAAP שנכללו בדיווחי התאגיד בעבר.³
- **השפעת מגבלות התנועה** – יש לכלול גילוי, תוך פיצול תוצאות תקופת הדיווח, באופן שיאפשר הבנה וניתוח של ההשפעה של מגבלות התנועה שהוטלו, בישראל ובמדינות שונות בעולם, לרבות צמצום כוח האדם והפעילות העסקית, על פעילותה העסקית של החברה, תוך ניתוח התוצאות לתקופות האמורות, לרבות מתן גילוי להשפעה על מדדים תפעוליים רלוונטיים.

סגל הרשות כלל בעמדה דוגמאות לשאלות מפתח שניתן לשקול בעת גיבוש הגילוי בנוגע להשלכות המשבר על תוצאות הפעילות (רשימה לא סגורה), ובכלל כך – באיזה אופן הושפע הביקוש למוצרים או שירותים הנמכרים על ידי התאגיד; כיצד הושפעו עלויות התאגיד; מהי האסטרטגיה של החברה (צעדים לחסכון בעלויות, שינויים ארגוניים, הערכות תפעוליות/פיננסיות); מהי השפעת הנחיות הבריאות על כוח האדם; באיזה אופן השפיע המשבר על הלקוחות המהותיים של התאגיד ועל ההכנסות מהם, על שרשרת האספקה וערוצי ההפצה של התאגיד ועל פרויקטים מהותיים (הסטטוס שלהם, מועד להשלמתם ותקציבם); מהי ההשפעה של תמיכה ממשלתית פוטנציאלית או החזרים מחברות ביטוח; האם ישנה הפרה או הפרות פוטנציאליות של הסכמים מהותיים על ידי התאגיד או על ידי הצדדים שעמו התקשר.

גילוי להשלכות המשבר על היבטי נזילות, מצב פיננסי ומקורות מימון:

- 1 במסגרת הסברי הדירקטוריון אודות הערכת השלכות המשבר על מצבו הפיננסי של התאגיד, הנזילות, האיתנות הפיננסית ומקורות המימון העומדים לרשותו ויכולתו לעמוד בפירעון התחייבויותיו, יש לכלול גילוי איכותי וכמותי אשר יאפשר ניתוח מקיף של ההשלכות האמורות ושל הערכת התאגיד – יש לפרט את עיקרי הנחות המפתח, שיקולי הדעת שהופעלו, ואת התרחישים השונים שהובאו בחשבון, אשר עומדים בבסיס הערכות התאגיד.
- 2 ככל שהערכת התאגיד בנוגע ליכולתו לעמוד בפירעון התחייבויותיו רגישה יותר להנחות מסוימות (למשל, הנחות בקשר להתמשכות המשבר, לקצב ההתאוששות והיציאה ממנו וכדומה), יש להרחיב את הגילוי, לרבות הכללת ניתוחי רגישות, מתן תרחישים שונים וכן הלאה, וזאת על מנת לאפשר למשקיעים להבין את השפעות המשבר על מצבו הפיננסי של התאגיד לאישורן.

במסגרת זו כלל סגל הרשות דוגמאות לנושאים אליהם יש להתייחס: מקורות המימון העומדים לרשות התאגיד, ומידת הגמישות שלו לגיוס מימון נוסף במידת הצורך לשם פירעון התחייבויותיו והמשך מימון הפעילות העסקית והצמיחה בה; התייחסות לנכסים פנויים משעבוד ולקווי אשראי פנויים; מגבלות להעברת מזומנים, ככל שישנה התבססות על ניצול מקורות מזומנים הנמצאים בחברות אחרות בקבוצה; גילוי להפרות אמות מידה פיננסיות והשלכותיהן, או סיכון להפרות של אמות מידה פיננסיות ותכניות התאגיד להתמודד עם כך; גילוי לפיגור בתשלומים (למשל תשלומי חכירה, תשלומי שכירות, תשלומי ריבית וכדומה) והשלכותיו, ותכניות התאגיד להתמודד עם כך; קצב שריפת מזומנים של התאגיד (בפרט כאשר ישנו צמצום משמעותי בפעילות העסקית).

בנוסף, ניתנו דוגמאות לשאלות מפתח שניתן לשקול בעת גיבוש הגילוי בנוגע להשלכות המשבר על היבטי נזילות ומימון (רשימה לא סגורה), ובכלל כך – באיזה אופן המשבר משפיע על מצב הנזילות של התאגיד (בטווח הקצר ובטווח הארוך) ובאיזה צעדים מתכוון התאגיד לנקוט כדי להתמודד עם קשיי נזילות או אי ודאות בהיבטים אלה; מהי ההשפעה על הסכמי המימון של התאגיד ועל יכולתו של התאגיד לעמוד בהתחייבויותיו (לרבות באמות המידה הפיננסיות), והאם התאגיד פועל לשינוי תנאי ההסכמים כאמור; האם התאגיד זכאי לתמיכה ממשלתית כלשהי; מה יתרת הנכסים הפנויים משעבוד; מהי ההשפעה על עלויות גיוס ההון והמימון ועל מקורות המימון העומדים לרשות התאגיד; מהי ההשפעה על העלויות הנדרשות לשם שמירה על יכולת הייצור על מנת לעמוד בתכנית העסקית של התאגיד או פעילויות הפיתוח שלו; האם השינוי במצב הנזילות משפיע על מדיניות חלוקת הדיבידנד.

גילוי לתכניות התאגיד במבט צופה פני עתיד:

במסגרת העמדה ציין סגל הרשות כי נוסף על תיאור השלכות משבר הקורונה על פעילות התאגיד הנוכחית ועד בסמוך למועד פרסום הדוח, יש חשיבות רבה למשקיעים להבין את ההשפעות העתידיות האפשריות של המשבר, תחת תרחישים שונים, וכן את תכניות התאגיד להתמודד עם השלכות אלה בתרחישים השונים. מידע עתידי זה משמעותי ביותר מנקודת מבטם של המשקיעים בעת הנוכחית, על מנת לסייע להם להבין את השלכות המשבר, הסיכונים שנוצרו לתאגיד, ותכניות התאגיד מנקודת מבט ההנהלה והדירקטוריון. על מידע כאמור להינתן, תוך פירוט ההנחות העומדות בבסיסו, מקורות העומדים לרשות התאגיד להוציא את תכניותיו אל הפועל, והכללת ניתוחי רגישות להשפעת הפרמטרים המרכזיים, בין אם בשליטת התאגיד ובין אם לאו, כדוגמת - משך התמשכות המשבר, התמשכות המגבלות המוטלות על ידי מדינות העולם וישראל ביניהן, הנחות בדבר יציאה מהמשבר וכדומה.

סוגיות נוספות בדוח הדירקטוריון אליהם מתייחס סגל הרשות בעמדה

- **גילוי ספציפי** - יש לכלול את הגילוי בהתאם לנסיבות הספציפיות של התאגיד ולענף שבו הוא פועל. בעמדה נכללו דוגמאות להמחשה לגילוי ביחס לחלק מהענפים, כגון נדל"ן יזמי, נדל"ן מניב ותיירות.
- **תזרים מזומנים חזוי** - יש ליישם את הדגשים המפורטים לעיל במסגרת גילוי בדבר תזרים מזומנים חזוי בהתקיים סימני אזהרה (כהגדרתם בתקנות הדוחות), לרבות כאשר דירקטוריון החברה קבע כי אין בגירעון בהון החוזר או בהון חוזר לתקופה של שנים עשר חודשים או תזרים מזומנים שלילי מתמשך מפעילות שוטפת כדי להצביע על בעיית נזילות בתאגיד.

הערכות שווי מהותיות ומהותיות מאוד - בעמדה הובהר כי לאור הסיכון הרב בהערכות שווי בעת הנוכחית, ישנה חשיבות יתרה לגילוי של המודל, הנחות המפתח העומדות בבסיס הערכות השווי וניתוחי הרגישות, ההערכות ודרך ביסוסן והנחות התזרים העתידי וביסוסן.⁴

עוד התייחסה העמדה **להשלכות משבר הקורונה על הדוחות הכספיים**, תוך הדגשה כי במסגרת הדוחות הכספיים לרבעון הראשון ולרבעונים העוקבים לפי העניין וההתפתחויות, על תאגידים לכלול גילויים מורחבים ביחס לאלה אשר נכללים בדוחות רבעוניים בימים שבשגרה, באשר לשינויים משמעותיים שחלו במצב הכספי ובביצועי התאגידים, בשל השלכות משבר הקורונה, להנחות שהיוו בסיס לטיפול החשבונאי בעניינים אלה, ולאומדנים ולשיקולי הדעת המשמעותיים שהונחו. בנוסף, הדגיש סגל הרשות מספר נושאים שעשויים להיות מושפעים ממשבר הקורונה באופן מהותי, בין היתר ביחס לבחינת נאותות הנחת העסק החי וגילויים בדבר אי ודאויות מהותיות בקשר עם במצב הפיננסי; להשפעות של אירועים שאירעו לאחר תקופת הדיווח; להשלכות משבר הקורונה על הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי והגילוי; ועוד (שאינם נכללים בסקירה זו).

[לעמדת הסגל לחצו כאן]

למידע נוסף:

עו"ד שרון ורקר - שגיא, שותפה sagy@gornitzky.com

עו"ד יאיר שילוני, שותף shiloni@gornitzky.com

מידע הכלול במסמך זה הינו מידע כללי ותמציתי בלבד, אינו מחליף את הצורך בעיון מלא ומעמיק בנוסח המלא של ההחלטה/הפרסום/הוראת החוק הרלוונטיים, הוא אינו מהווה חוות דעת משפטית או יעוץ משפטי ואין להסתמך עליו. כל הזכויות שמורות. להרשמה לרשימת התפוצה נא לפנות למערכת G-Capital Market בכתובות המייל הרשומות לעיל.

¹ תקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל-1970 ("תקנות הדוחות").

² בהתאם לתקנות 10(ב)1-10(ב)5 לתקנות הדוחות.

³ ראו החלטת סגל 6-99 בדבר שימוש במדדים פיננסיים שאינם מבוססים על כללי חשבונאות מקובלים (לחצו כאן).

ראו שאלות ותשובות שפרסם סגל הרשות מיום 7 במאי 2020 בדבר צירוף הערכות שווי שנועדו לצורך בחינת ירידה ערך שליחידה מניבת מזומנים בתקופת משבר הקורונה (לחצו כאן).